

Arrendepriser på jordbruksmark 2012

Agricultural land rents 2012

I korta drag

Fortsatt stigande arrendepriser på jordbruksmark

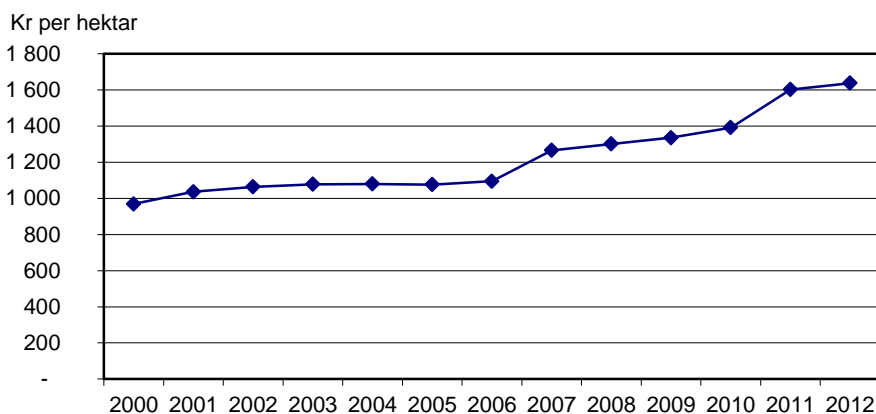
Priser för både jordbruksmark och arrenden av jordbruksmark har ökat kontinuerligt sedan Sveriges EU-inträde år 1995. Från 1995 fram till 2012 har arrendepriserna på jordbruksmark fördubblats.

Från och med EU-inträdet och fram till år 2006 ökade arrendepriserna på jordbruksmark i Sverige måttligt med 0–7 % per år för att sedan stiga med hela 16 % mellan 2006 och 2007. Därefter gick arrendepriserna upp mer stillsamt med 3–4 % per år för att sedan mellan 2010 och 2011 stiga lite kraftigare igen, då med ca 15 %. Störst var ökningen mellan 2010 och 2011 i Norra Sverige följt av Sydsverige. Prisnivån och pristutvecklingen ska tolkas med viss försiktighet, eftersom värdena för framförallt regionerna i norra Sverige är behäftade med höga medelfel.

Mellan åren 2011 och 2012 steg arrendepriserna på jordbruksmark med ca 2 % i genomsnitt. Ökningen var störst i Småland med öarna samt Norra Sverige.

En hektar jordbruksmark kostar i genomsnitt 1 637 kr att arrendera i Sverige år 2012.

Figur A. Utvecklingen av arrendepriser för jordbruksmark 2000–2012, inklusive gratisarrenden, kr/ha

Jimmie Enhäll, 036 – 15 63 42
 statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 21 februari 2013.
 Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
 Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Arrendepriser i Sverige	3
Tabeller	7
Teckenförklaring	7
1. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, inklusive gratisarrenden.	7
2. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, endast arrenden med avgift.	8
3. Genomsnittligt arrendepris för åkermark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, inklusive gratisarrenden ¹ .	8
4. Utvecklingen av genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark inklusive gratisarrenden 1994–2012 (1994=100).	9
5. Andel gratisarrenden i procent, 2006, 2008, 2010 och 2012.	9
6. Genomsnittligt antal avtal per företag, 2006, 2008, 2010 och 2012.	9
7. Andelen skriftliga arrendeavtal 1996, 2007 och 2008.	9
8. Total jordbruksmark i Sverige, varav arrenderad, antal företag som arrenderar samt genomsnittlig arrenderade areal per företag, enligt Lantbruksregistret 2010.	10
Kartor	11
1. Produktionsområden (PO8)	11
2. NUTS II	12
Fakta om statistiken	13
Detta omfattar statistiken	13
Definitioner och förklaringar	13
Statistikens tillförlitlighet	14
Bra att veta	15
Annan statistik	16
Elektronisk publicering	16
In English	17
Summary	17
List of tables	17
List of terms	18

Statistiken med kommentarer

Arrendepriser i Sverige

I detta Statistiska meddelande redovisas genomsnittliga arrendepriser för olika slag av arrenden. Priserna bygger på en urvalsundersökning som genomförs av Jordbruksverket vartannat år där uppgifter om två år efterfrågas vid samma tillfälle. Priser redovisas för jordbruksmark och åkermark, där det i jordbruksmark, förutom åkermark, även ingår betesmark. Vidare redovisas priser både inklusive och exklusive s.k. gratisarrenden. Samtliga priser är rensade för arrenden där arrendatorn arrenderar av sig själv, t.ex. genom självägt bolag, och för andra arrenden där priset enligt uppgiftslämnaren inte är satt på marknadsmässig grund. Priserna är exklusive moms.

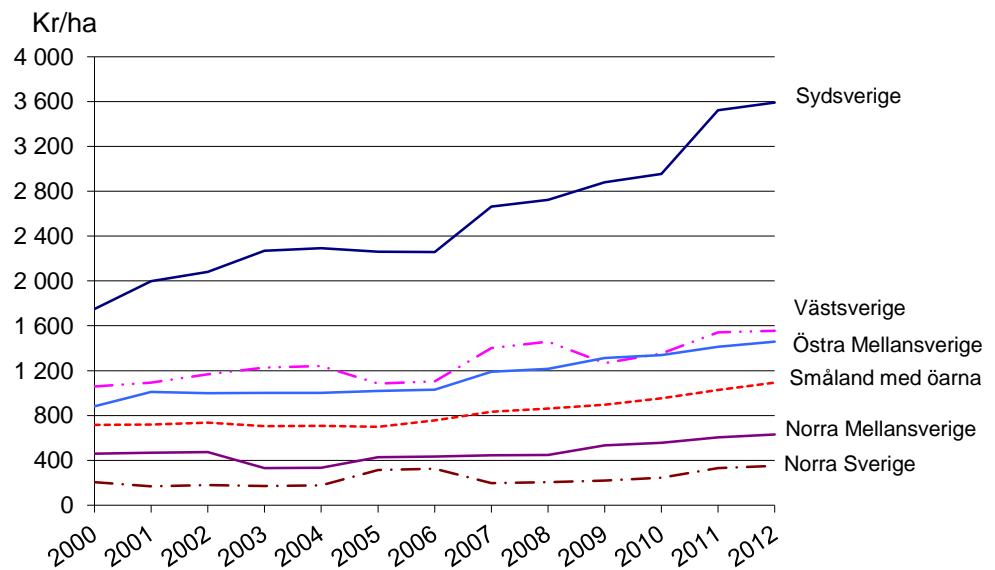
Mellan åren 1995 och 2012 har det genomsnittliga priset för att arrendera mark fördubblats. Takten på arrendeprisökningen har i snitt varit mellan 0–7 % per år förutom mellan åren 2006 och 2007 och mellan 2010 och 2011 då arrendepriserna ökade med 16 % respektive 15 %. Att avräkningspriserna för spannmål steg kraftigt under samma perioder kan vara en bidragande orsak till denna prisutveckling i spannmålsbygderna.

Mellan åren 2010 och 2011 steg arrendepriserna på jordbruksmark med ca 15 % i genomsnitt. Ökningen var störst i Norra Sverige med 36 % följt av Sydsverige där arrendepriserna steg med 19 %. Prisnivån och pristutvecklingen ska tolkas med viss försiktighet, eftersom värdena för framförallt regionerna i norra Sverige är behäftade med höga medelfel. En av anledningarna till detta är att andelen gratisarrende är mycket högre i norra Sverige vilket bidrar till hög varians emellan priserna inom de regionerna.

Den genomsnittliga ökningen mellan 2011 och 2012 var ca 2 %. Störst procentuellt sett var ökningen för Småland med öarna och Norra Sverige där priset steg med ca 6 %. En hektar jordbruksmark kostar i genomsnitt 1 637 kr att arrendera år 2012.

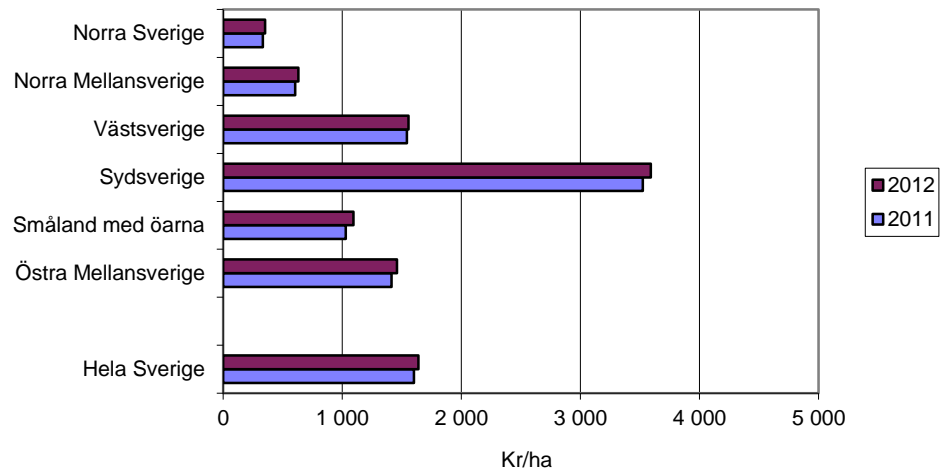
I 2012 års arrendeprisundersökning efterfrågades det även om det ingick något i arrendeavtalet förutom mark som påverkade arrendeavgiften. I de fall där man upplever att man betalar ett marknadsmässigt pris ingick stödrätter i ca 29 % av avtalen under år 2012. Andelen arrendeavtal där maskiner, byggnader och annan utrustning för jordbruksverksamheten ingår i avtalet var för år 2012 ca 6 %. Övrigt t.ex. bostadshus, ingick i ca 2 % av arrendeavtalen. I 67 % av arrendeavtalen ingår det inget, förutom mark, som påverkar avgiften.

Figur B. Utvecklingen av arrendepriser för jordbruksmark 2000—2012, inklusive gratisarrenden, kr/ha

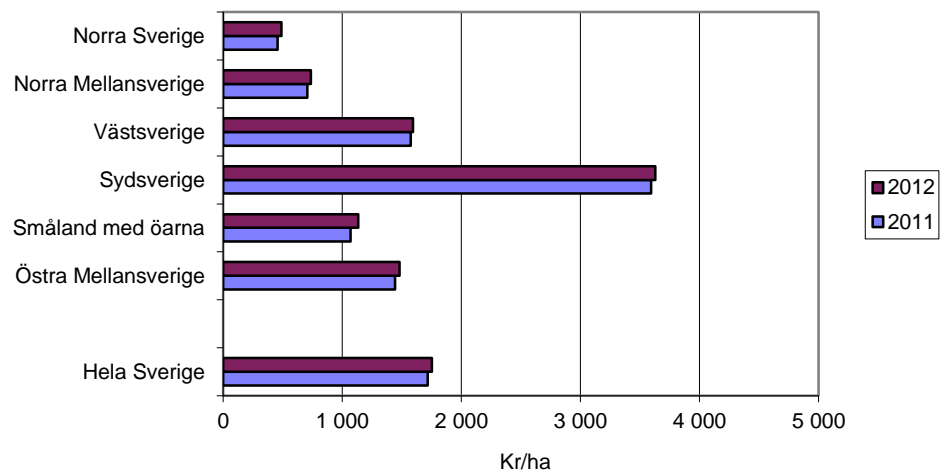
Arrendepriserna i Sydsverige uppgick år 2012 till i genomsnitt 3 591 kr per ha då gratisarrendena medräknas. Arrendepriset var därmed mer än dubbelt så högt som genomsnittet för Sverige och mer än 10 gånger högre än i de norra delarna av Sverige.

Figur C. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2011 och 2012, inklusive gratisarrenden, kr/ha

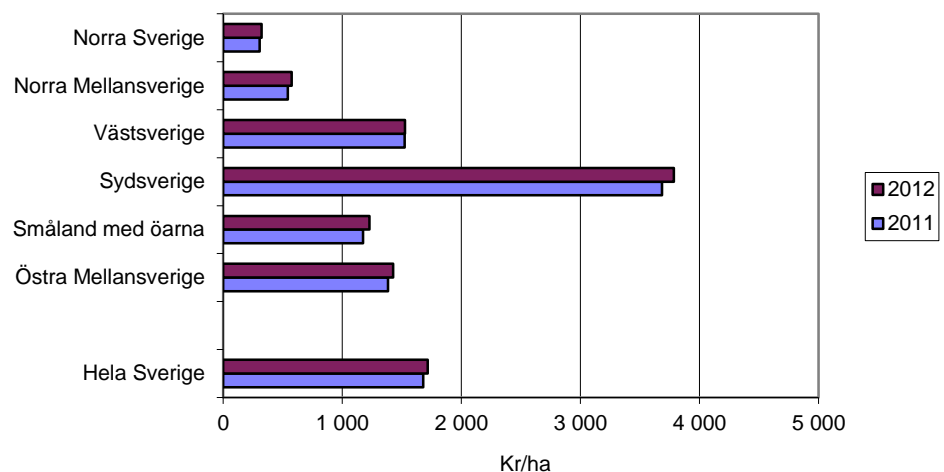
Skillnaderna i arrendepris enligt figur C ska ses mot bakgrund av att andelen gratisarrenden varierar påtagligt mellan områdena. En stor andel av arrendena i Norra Sverige är gratisarrenden, medan dessa endast utgör en mindre andel av arrendena i Sydsverige. Utesluts gratisarrendena vid beräkning av arrendepriserna, erhålls en något förändrad prisbild i norra Sverige, se figur C jämfört med figur D. Tar man bort gratisarrendena i regionen Norra Sverige så ökar priset med omkring 40 % och prisgapet mellan Sydsverige och Norra Sverige minskar då något, se figur D. I Sydsverige påverkas priset endast med några få procent om man exkluderar gratisarrendena.

Figur D. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2011 och 2012, arrenden med avgift, kr/ha

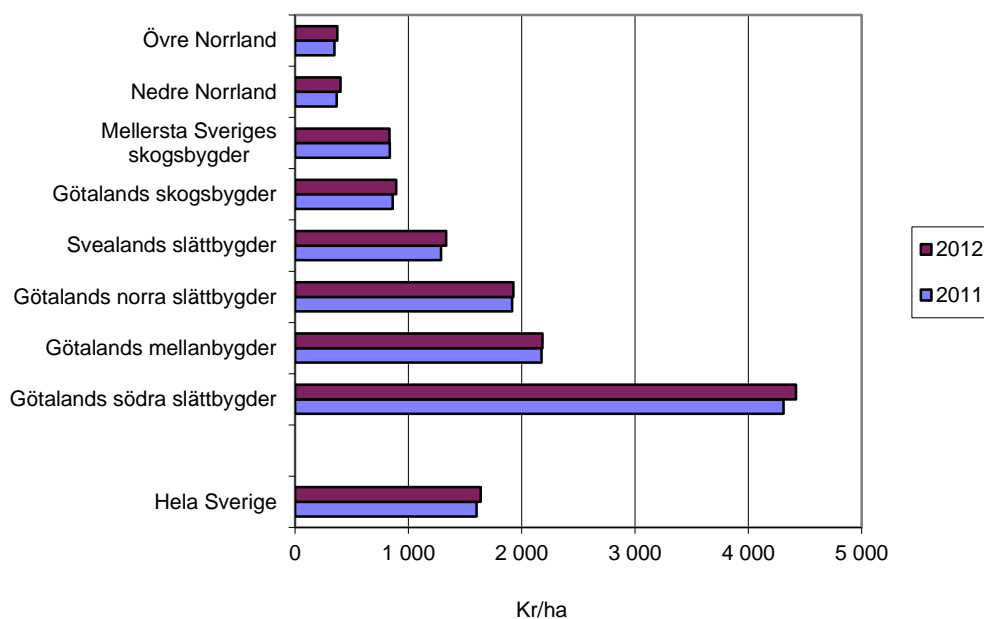
De priser som presenterats ovan i figur C och D avser priser på jordbruksmark, d.v.s. både åker- och betesmark. I figur E redovisas priserna för de arrenden vilka enbart består av åkermark. När dessa jämförs med figur C och D, framgår att priset på åkermark är högre i landets södra delar, medan priset på åkermark i de nordligare delarna inte skiljer sig från priset på jordbruksmark. Detta beror på att priset på betesmark är mycket lägre än priset på åkermark i de södra delarna av landet medan skillnaden inte är så stor i de norra delarna. Arrendepriiset på åkermark i Sydsverige är i genomsnitt 3 783 kr, vilket är ca 5 % högre än jordbruksmarkspriset i samma område.

Figur E. Genomsnittliga arrendepriser för åkermark 2011 och 2012, inklusive gratisarrenden, kr/ha

Ett genomsnittspris för enbart betesmark har också beräknats för hela riket. Det beräknade arrendepriset för enbart betesmark inklusive gratisarrenden var 570 kr/ha för 2011 och 580 kr/ha 2012. Både nivån och förändringen mellan åren ska tolkas med stor försiktighet då underlaget för beräkningarna är litet.

Figur F. Genomsnittliga arrendepreiser för jordbruksmark 2011 och 2012, inklusive gratisarrenden indelat efter produktionsområden, kr/ha

När vi delar in de genomsnittliga arrendepreiserna efter produktionsområden kan vi se att de produktionsområden där de bra geografiska förutsättningarna och de goda odlingsjordarna finns genererar högre arrendepreiser. Högst pris genererar arrendena av jordbruksmark i Götalands södra slättbygder där genomsnittspriset år 2012 var 4 421 kr/ha.

Götalands södra slättbygder utgörs av ett par mil brett band längs kusten i Hallands län och ner runt Skånes västra och södra kust. Se karta på sidan 11 hur Sverige är indelat efter produktionsområden.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Genomsnittligt arrendepreis för jordbruksmark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, inklusive gratisarrenden.

1. Average rent for agricultural land 2006, 2008, 2010 and 2012, SEK/ha, including rents without payment.

Områden	2006	2008	2010	2012	Medelfel (%) (%, 2012)
NUTSII					
Östra Mellansverige	1 030	1 215	1 340	1 458	7,6%
Småland med Öarna	757	863	955	1 092	12,8%
Sydsverige	2 258	2 725	2 955	3 591	7,8%
Västsverige	1 104	1 457	1 353	1 555	7,9%
Norra Mellansverige	435	448	557	631	23,2%
Norra Sverige	324	206	244	350	23,0%
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	..	..	3 621	4 421	7,7%
Götalands mellanbygder	..	..	1 642	2 185	10,5%
Götalands norra slättbygder	..	..	1 739	1 927	4,9%
Svealands slättbygder	..	..	1 215	1 334	8,1%
Götalands skogsbygder	..	..	843	893	11,3%
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	657	834	18,2%
Nedre Norrland	..	..	329	401	19,4%
Övre Norrland	..	..	239	372	33,6%
Hela riket	1 095	1 301	1 391	1 637	4,0%

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

2. Genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, endast arrenden med avgift.

2. Average rent for agricultural land 2006, 2008, 2010 and 2012, SEK/ha, excluding rents without payment.

Områden	2006	2008	2010	2012
NUTSII				
Östra Mellansverige	1 069	1 224	1 357	1 479
Småland med Öarna	797	932	985	1 133
Sydsverige	2 387	2 839	3 031	3 627
Västsverige	1 197	1 490	1 372	1 591
Norra Mellansverige	621	558	661	734
Norra Sverige	467	341	399	488
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	..	..	3 629	4 441
Götalands mellanbygder	..	..	1 664	2 197
Götalands norra slättbygder	..	..	1 748	1 956
Svealands slättbygder	..	..	1 217	1 371
Götalands skogsbygder	..	..	879	959
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	752	913
Nedre Norrland	..	..	495	555
Övre Norrland	..	..	367	535
Hela riket	1 202	1 401	1 467	1 752

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

3. Genomsnittligt arrendepris för åkermark 2006, 2008, 2010 och 2012, kr/ha, inklusive gratisarrenden¹.

3. Average rent for arable land 2006, 2008, 2010 and 2012, including rents without payment, SEK/ha¹.

Områden	2006	2008	2010	2012	Medelfel (%) (%, 2012)
NUTSII					
Östra Mellansverige	1 103	1 215	1 401	1 427	7,7%
Småland med öarna	1 246	886	1 030	1 227	25,1%
Sydsverige	2 919	3 130	3 331	3 783	8,1%
Västsverige	1 351	1 516	1 438	1 526	9,2%
Norra Mellansverige	434	440	562	574	24,2%
Norra Sverige	341	207	250	322	23,2%
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	..	..	3 820	4 584	7,9%
Götalands mellanbygder	..	..	1 769	2 502	7,2%
Götalands norra slättbygder	..	..	1 774	1 976	4,8%
Svealands slättbygder	..	..	1 301	1 276	9,0%
Götalands skogsbygder	..	..	901	911	32,8%
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	627	835	18,4%
Nedre Norrland	..	..	310	336	20,9%
Övre Norrland	..	..	250	..	..
Hela riket	1 285	1 385	1 507	1 717	7,2%

Anm. Priser på produktionsområden är inte framtaget före år 2009. Note: The prices per production areas are available from 2009 onwards.

¹ När medelfelet överstiger 35 % redovisas ej siffran.

4. Utvecklingen av genomsnittligt arrendepris för jordbruksmark inklusive gratisarrenden 1995–2012 (1994=100).

4. Development of rents for agricultural land including rents without payment 1995–2012 (1994=100).

	1995	1998	2002	2006	2008	2009	2010	2011	2012
Östra Mellansverige	102	122	137	142	167	181	184	195	201
Småland med öarna	104	121	136	140	160	166	177	191	203
Sydsverige	102	114	141	153	185	195	200	239	243
Västsverige	100	115	136	129	170	148	158	180	182
Norra Mellansverige	100	124	144	131	135	162	168	183	191
Norra Sverige	98	103	102	183	116	124	138	187	197
Hela riket	102	117	134	138	164	168	176	202	207

5. Andel gratisarrenden i procent, 2006, 2008, 2010 och 2012.

5. Percentage of rents without payment 2006, 2008, 2010 and 2012.

	2006	2008	2010	2012
Östra Mellansverige	14	5	2	4
Småland med öarna	15	10	4	7
Sydsverige	7	7	2	1
Västsverige	17	7	5	5
Norra Mellansverige	40	25	18	28
Norra Sverige	43	37	39	40
Hela riket	19	14	10	10

6. Genomsnittligt antal avtal per företag, 2006, 2008, 2010 och 2012.

6. Average number of contracts per holding 2006, 2008, 2010 and 2012.

	2006	2008	2010	2012
Östra Mellansverige	2,6	2,9	2,5	2,5
Småland med öarna	3,0	3,1	3,7	3,5
Sydsverige	3,0	2,3	2,8	2,1
Västsverige	2,7	2,4	2,8	2,4
Norra Mellansverige	4,8	3,7	4,5	6,5
Norra Sverige	6,9	6,0	5,4	5,3
Hela riket	3,5	3,2	3,4	3,4

7. Andelen skriftliga arrendeavtal 1996, 2007 och 2008.

7. Proportion written contracts 1996, 2007 and 2008.

	1996	2007	2008
Östra Mellansverige	59	76	77
Småland med öarna	39	58	59
Sydsverige	68	82	82
Västsverige	46	65	65
Norra Mellansverige	24	55	55
Norra Sverige	19	60	60
Hela riket	41	68	69

8. Total jordbruksmark i Sverige, varav arrenderad, antal företag som arrenderar samt genomsnittlig arrenderade areal per företag, enligt Lantbruksregistret 2010.

8. Total agricultural land in Sweden, rented area, number of holdings that rent land, average rented hectares per holding according to Farm register 2010.

	Total jord- bruksmark, ha	Varav arrenderad jordbruksmark, ha	Antal företag som arrenderar mark	Genomsnitt- lig arrende- rad areal per företag, ha
Östra Mellansverige	895 292	383 362	7 004	54,4
Småland med öarna	503 857	230 950	5 929	38,2
Sydsverige	548 835	225 028	4 892	45,1
Västsverige	658 194	259 601	7 708	31,5
Norra Mellansverige	262 620	115 692	3 884	27,2
Norra Sverige	216 567	109 083	3 568	27,6
Hela riket	3 085 365	1 323 718	32 985	38,0

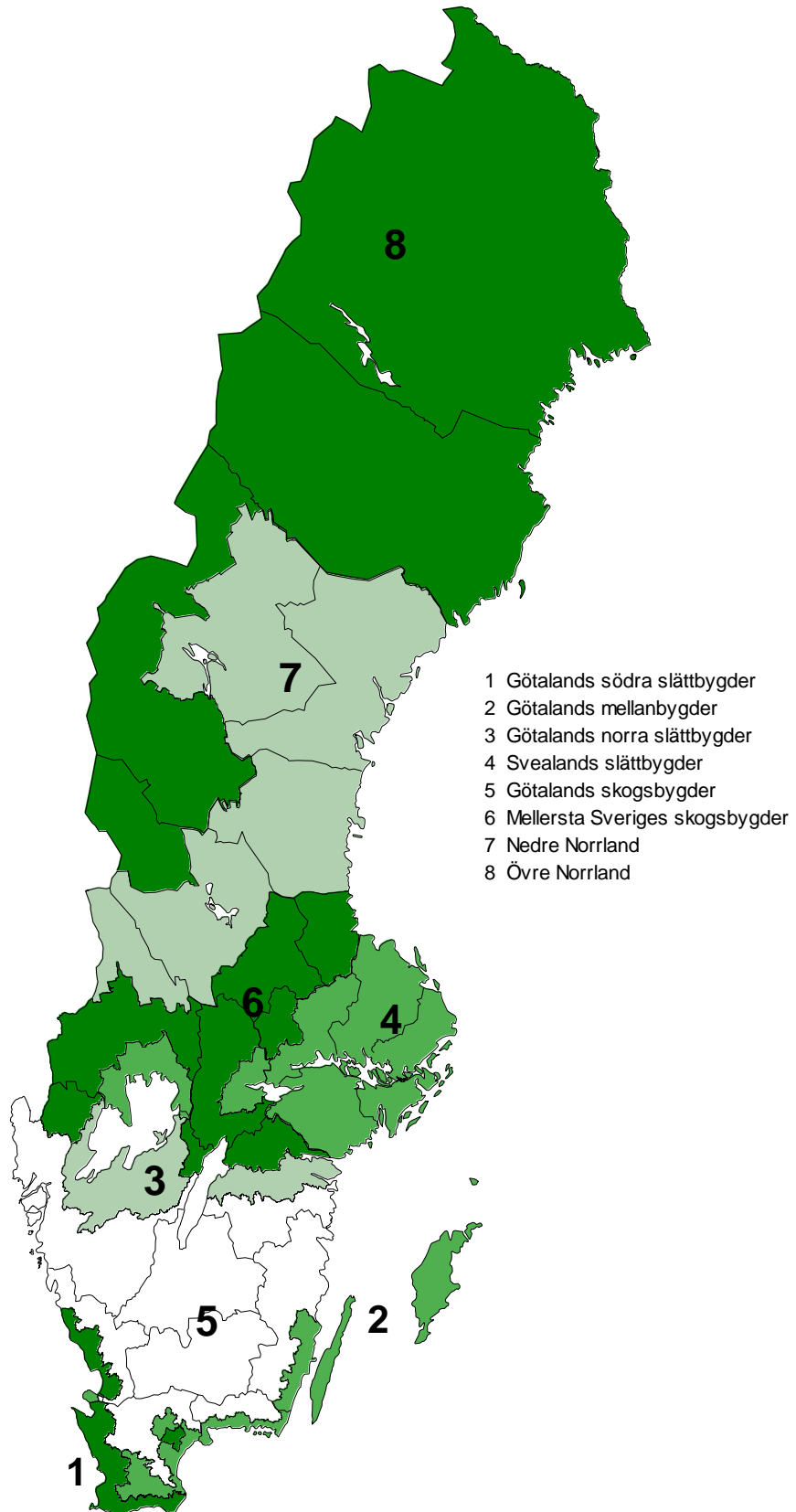
Anm. Källa Lantbruksregistret (LBR). Nya tröskelvärden fr.o.m. LBR2010. Se under avsnittet fakta om statistiken. *Note: Source is Farm register. There are new thresholds for inclusion in Farm register from the year 2010.*

Kartor

---

1. Produktionsområden (PO8)

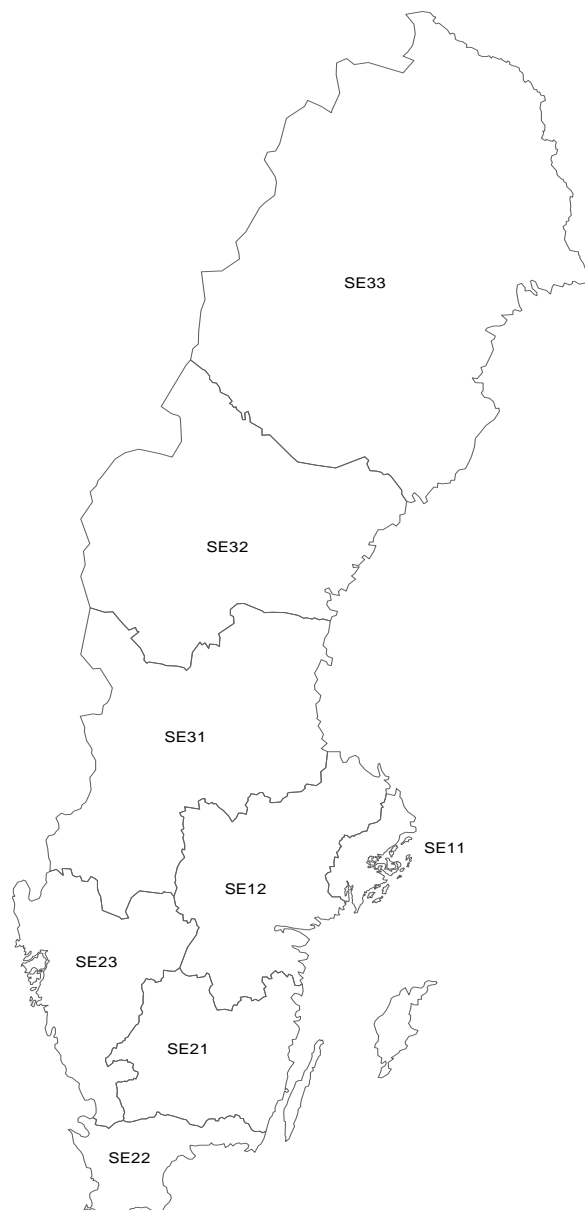
1. Production areas (PO8)

2. NUTS II

2. NUTS II

SE 11	Stockholm
SE 12	Östra Mellansverige
SE 21	Småland med öarna
SE 22	Sydsverige
SE 23	Västsverige
SE 31	Norra Mellansverige
SE 32	Mellersta Norrland
SE 33	Övre Norrland

Fakta om statistiken

I samband med EU-medlemskapet önskade EU:s statistikkontor Eurostat statistik från Sverige avseende arrendepriiser och markpriser på jordbruksmark. Sådan statistik togs inte regelbundet fram av Sverige tidigare. Denna statistik används av Eurostat för att belysa prisutvecklingen i de olika medlemsländerna och av DG Agri för att analysera olika effekter av förändringar i jordbrukspolitiken.

Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder siffror inom området "Agricultural land prices and rents" enligt informella överenskommelser. Från och med priserna avseende år 2010 finns en ny gemensamt framtagen metodologi för hur medlemsländerna inom EU ska beräkna mark- och arrendepriiser. Detta för att harmonisera och öka jämförbarheten mellan länderna vilket också leder till ökad användning av statistiken.

I detta Statistiska meddelande redovisas genomsnittliga arrendepriiser för olika slag av arrenden. Priserna bygger på en urvalsundersökning som genomförs av Jordbruksverket vartannat år där uppgifter om två år efterfrågas vid samma tillfälle. Priser redovisas för jordbruksmark och åkermark, där det i jordbruksmark, förutom åkermark, även ingår betesmark. Vidare redovisas priser både inklusive och exklusive s.k. gratisarrenden. Samtliga priser är rensade för arrenden där arrendatorn arrenderar av sig själv, t.ex. genom självägt bolag, och för andra arrenden där priset enligt uppgiftslämnaren inte är satt på marknadsmässig grund. Priserna är exklusive moms. Prisnivån och pristutvecklingen ska tolkas med viss försiktighet, eftersom värdena för framförallt regionerna i norra Sverige är behäftade med höga medelfel.

Detta omfattar statistiken

Rampopulationen för arrendepriisundersökningen 2011–2012 omfattar 24 879 jordbruksföretag som fanns i lantbruksregistret (LBR) avseende år 2011 och som arrenderade åkermark eller betesmark enligt strukturundersökningen 2010.

Definitioner och förklaringar

För uppskattning av arrendepriiser 2011 och 2012 har Jordbruksverket vänt sig till 1 800 slumpmässigt utvalda brukare som arrenderar åker- och/eller betesmark. Dessa brukare har erhållit en enkät där de ombetts ange antal arrenden för år 2011 och 2012. För de 8 arealmässigt största arrendena ombads de också specificera hur stor areal åker- och/eller betesmark arrendet omfattar, arrendets totala avgift för år 2011 respektive 2012, om de anser att de betalar ett marknadsmässigt pris samt huruvida det ingår något mer än bara mark i arrendet som påverkar arrendeavgiftens storlek såsom t.ex. stödrätter, byggnader, maskiner etc.

Till grund för val av urvalsmetod ligger erfarenheter från tidigare års undersökningar. För bästa möjliga precision i skattningarna har ett stratifierat urval dragits. Populationen har inför urvalsdragningen stratifierats efter storlek på företagens totala arrenderade jordbruksmarksareal samt efter en regional indelning. Fyra storleksklasser och åtta regioner (s.k. produktionsområden) har använts. Totalt har alltså 32 strata skapats. Urvalsstorleken i vart och ett av dessa strata har bestämts med s.k. optimal allokering med avseende på arrenderad jordbruksmarksareal.

Till följd av den metodändring vi genomförde till undersökningen avseende 2007-2008 kan vi numera beräkna medelfel på en del av arrendepriiserna i denna undersökning. Medelfel är ett mått på hur osäkert värdet som presenteras är.

Lägger vi till eller drar ifrån två gånger medelfelet från skattningen så säger det att vi med 95 % säkerhet har det rätta medelvärdet inom intervallet. T.ex. ett arrendepris på 1 000 kr/ha med ett medelfel på 5 % ger oss intervallet 900–1 100 kr ($1\,000 \pm 2 \cdot 0,05 \cdot 1\,000$). Så med 95 % säkerhet kan vi säga att det faktiska genomsnittliga arrendepriset ligger mellan 900-1 100 kr/ha. Medelfelet är bara beräknat på arrendepriset för jordbruksmark inklusive gratisarrenden samt åkermark inklusive gratisarrenden.

I tabell 8 redovisar vi arealer och antal företag enligt lantbruksregistret (LBR) 2010. Fr.o.m. år 2010 har definitionen för vad som räknas som jordbruksföretag ändrats något. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämde överens med de svenska. För att ingå i lantbruksregistret från och med 2010 ska företaget leva upp till minst ett av följande kriterier:

- bruka mer än 2,0 ha åkermark, eller
- bruka minst 5,0 ha jordbruksmark (åkermark + betesmark), eller
- inneha djurbesättningar på – minst 10 nötkreatur eller 10 suggor eller 50 svin eller 20 får och lamm eller 1 000 fjäderfä, eller
- bedriva yrkesmässig trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter friland-sareal eller 200 kvadratmeter växthusyta.

Statistikens tillförlitlighet

Osäkerheten i arrendeprisundersökningen utgörs av både slumpmässig osäkerhet, mättningsfel, bearbetningsfel och möjliga systematiska fel. Den slumpmässiga osäkerheten finns i alla urvalsundersökningar. Storleken på det slumpmässiga felet är beräknat på jordbruksmark inklusive gratisarrende samt åkermark inklusive gratisarrenden. Från och med arrendepriserna avseende år 2011 har vi gått till att stratifiera ramen enligt regionsindelningen produktionsområden istället för som tidigare NUTSII. Vi får därigenom bättre precision i skattningarna då priserna bättre korrelerar med hur bra marken är att odla vilket indelningen efter produktionsområden tar större hänsyn till.

Den största källan för systematiskt fel är urvalsramen. Det finns en undertäckning och övertäckning av företag som arrenderar jordbruksmark då uppgifterna om detta härrör sig något år tillbaka i tiden. Läs mer om osäkerhetskällorna i dokumentet ”Beskrivning av statistiken”.

Undersökningens svarsfrekvens var ca 75 % vilket motsvarar 1 351 st inkomna svar. Av dessa var det ca 20 % som uppgav att de inte ville delta i denna frivilliga undersökning. Att så många inte ville delta i undersökningen har inte hänt förut vilket medförde att beräkningsunderlaget minskade med omkring 25 % jämfört med förra gången denna undersökning genomfördes år 2010. Detta har vägts upp av en bättre stratifiering till denna undersökning vilket gör att osäkerheten i skattningarna ligger ungefär i nivå med förra undersökningen. Endast för produktionsområdet Övre Norrland, har vi på grund av för högt medelfel tvingats ta bort arrendepriset för åkermark inklusive gratisarrenden. På riksnivå har skattningen till och med blivit bättre på jordbruksmark inklusive gratisarrenden jämfört med föregående arrendeprisundersökning.

Att medelfelen hoppar upp och ner för olika regioner mellan undersökningarna beror oftast på slumpmässigheten i variation av de genomsnittliga priser som förekommer i de olika stratumerna och även variationen i antalet inkomna svar för dessa stratum. Få svar i kombination med stora variationer på de priser som uppgiftslämnarna angett för sina arrenden bidrar till en hög varians i stratumet som i sin tur medför att skattningen blir osäkrare för den regionen stratumet ingår i.

Bra att veta

Arrendeprisundersökningen har på senare år genomförts vartannat år som en enkätundersökning. I enkäten har priserna för de två senaste åren efterfrågats. Detta kan medföra att slumpmässiga skillnader i nivå på priserna kan uppkomma vartannat år.

Arrendepriserna har sedan 1995 beräknats och publicerats i olika format. På grund av förändringar i definitioner och metoder är priserna presenteras i dessa publikationer inte alltid helt jämförbara. Framför allt har förändringar skett när det gäller hur hänsyn tagits till icke marknadsmässiga arrenden. All nationell statistik, bortsett andelen skriftliga arrenden samt genomsnittligt antal arrenden per företag, som redovisas i detta Statistiska meddelande avser marknadsmässiga arrenden.

En ny gemensam metodologi för att ta fram mark- och arrendepriser har tagits fram av medlemsländerna ihop med Eurostat för att få en bättre harmonisering av denna prisstatistik mellan länderna och därmed ökad användning. En skillnad i hur vi på nationell nivå tar fram arrendepriserna jämfört med Eurostats metodologi är att priserna till EU ska bygga helt och hållet på de arrenden där inget annat än marken ingår i arrendeavgiften. Det vill säga att eventuella stödrätter, byggnader, maskiner etc. ska vara exkluderade ur det genomsnittliga pris vi skickar till EU. Priser enligt denna nya metodologi ska levereras till Eurostat med början avseende 2010 års mark- och arrendepriser. Sverige har redan sedan tidigare försökt rensa dessa översända arrendepriser till EU från arrenden där byggnader ingått och nu utökat det till att även exkludera arrenden där stödrätter, maskiner etc. ingår. Därav skiljer sig det pris som finns i Eurostats databas med de vi publicerar nationellt.

Från och med arrendepriserna avseende år 2009 har priserna även redovisats enligt regionsindelningen produktionsområden. Detta för att majoriteten av den statistik vi producerar presenteras enligt den regionsindelningen men också för att påvisa att även produktionsvillkoren vad gäller hur bra marken är att bruka är en faktor som påverkar arrendeavgiftens storlek. Från och med arrendepriserna avseende år 2011 genomfördes även stratifieringen inför urvalsdragningen med denna regionsindelning jämfört med tidigare års undersökningar där regionsindelningen vid stratifieringen har varit den EU-baserade indelningen som heter NUTSII. Detta för att priserna bättre harmoniserar i produktionsområdena jämfört med NUTSII och vi får därmed säkrare skattningar på priserna. Vi redovisar fortsättningsvis priserna enligt båda dessa regionsindelningar men priset på riksnivå viktas från och med 2011 med de arrenderade arealerna fördelat enligt produktionsområdena. Att beräkna priset på riksnivå enligt detta sätt istället ger ingen påvisad nivåskillnad på priset som beror på metodförändringen.

Då detta är en urvalsundersökning så krävs det att beräkningsunderlaget blir tillräckligt stort för de olika geografiska områdena man undersöker. Detta för att få så stor säkerhet som möjligt i skattningarna. Därav är två s.k. NUTSII-områden hopslagna med var sitt annat NUTSII-område. Det gäller Stockholm som är hopslaget med Östra Mellansverige och Övre Norrland och Mellersta Norrland är hopslaget och heter här Norra Sverige. De uppskattade arrendepriserna redovisas därav i sex olika regioner i landet vilka definieras på följande sätt:

Område	Län
Sydsverige	K, (L), M
Västsverige	N, O, (P), (R)
Småland med öarna	F, G, H, I
Östra Mellansverige	AB, C, D, E, T, U
Norra Mellansverige	S, W, X
Norra Sverige	Y, Z, AC, BD

Annan statistik

Jordbruksverket publicerar månadsvis priser och prisindex inom jordbruks- och livsmedelsområdet i JO 49 SM. Denna publikation finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Statistik. Även längre prisserier återfinns i statistikdatabasen. För internationella jämförelser rekommenderas i första hand EU:s statistikorgan Eurostats webbsida.

Årligen publicerar Jordbruksverket uppskattningar av priser på jordbruksmark i ett eget SM.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan - I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

Statistics on agricultural land prices and rents has not been calculated or published on a regular basis in Sweden before the accession to EU. In EU this kind of statistics is been provided to Eurostat by most of the member states each year since 1973. Since the accession to EU in 1995, Sweden also is providing Eurostat with annual statistics on agricultural land prices and rents.

The estimations of agricultural rents are based on sample surveys with postal inquiries. About 1 800 farmers have been included in the stratified sample. The questionnaires are worked out in a way that makes it possible to estimate the rented values of only the arable land, which means that rented values of living houses or other buildings are not included in the estimates of agricultural rents delivered to Eurostat. Therefore the figures delivered to Eurostat are not the same as those presented in this report.

A short summary tells us that the rent prices in Sweden has increased by on average 15 % from year 2010 to year 2011. Between 2011 and 2012 the increase was about 2 % on average. The high increase between 2010 and 2011 in the southern areas, suitable for cereal production, might be in part a result of higher prices for cereals. We saw the same level of increase between the year 2006 and 2007 when there also was a high increase in prices for cereals. The average price to rent one hectare agricultural land including rents without payment in Sweden was 1 637 SEK in the year 2012. The rents for agricultural land in the northern part of Sweden include a bigger share of rents without payments and therefore the price in some southern parts of Sweden is more than ten times larger than in the northern parts.

List of tables

Explanation of symbols	7
1. Average rent for agricultural land 2006, 2008, 2010 and 2012, SEK/ha, including rents without payment.	7
2. Average rent for agricultural land 2006, 2008, 2010 and 2012, SEK/ha, excluding rents without payment.	8
3. Average rent for arable land 2006, 2008, 2010 and 2012, including rents without payment, SEK/ha ¹ .	8
4. Development of rents for agricultural land including rents without payment 1994–2012 (1994=100).	9
5. Percentage of rents without payment 2006, 2008, 2010 and 2012.	9
6. Average number of contracts per holding 2006, 2008, 2010 and 2012.	9
7. Proportion written contracts 1996, 2007 and 2008.	9
8. Total agricultural land in Sweden, rented area, number of holdings that rent land, average rented hectares per holding according to Farm register 2010.	10

List of terms

Arrendepris på jordbruksmark	Rent for agricultural land
Arrenderad	Rented
Betesmark	Permanent grassland
Genomsnittlig	Average
Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slättbygder	Plain district in northern Götaland
Götalands skogbygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slättbygder	Plain district in southern Götaland
Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
Norra Sverige	”NUTSII” area including two NUTSII areas, Mellersta Norrland and Övre Norrland
Produktionsområde	Production areas. Sweden divided in areas by soil type
Skriftliga avtal	Written contracts
Småland med öarna	Svealands slättbygder
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
Västsverige	NUTSII area Västsverige
Åkermark	Arable land
Östra Mellansverige	”NUTSII” area including two NUTSII areas, Stockholm and Östra Mellansverige
Övre Norrland	Upper parts of Norrland